

Stanisław Koziej

**BEZPIECZEŃSTWO
MIĘDZYNARODOWE
cz. V**

**Doktryny i praktyka bezpieczeństwa
głównych podmiotów
międzynarodowych**

DOKTRYNY I PRAKTYKA BEZPIECZEŃSTWA MOCARSTW GLOBALNYCH:

- **USA**
- **ROSJA**
- **CHINY**
- **INNE ...**

STRATEGIA USA

Zmiana strategiczna po zimnej wojnie

- **Nieadekwatność i nieefektywność symetrycznych procedur (dwubiegunowość i równoważne relacje między mocarstwami) z czasów zimnej wojny**

Klasyczna strategia zimnowojenna

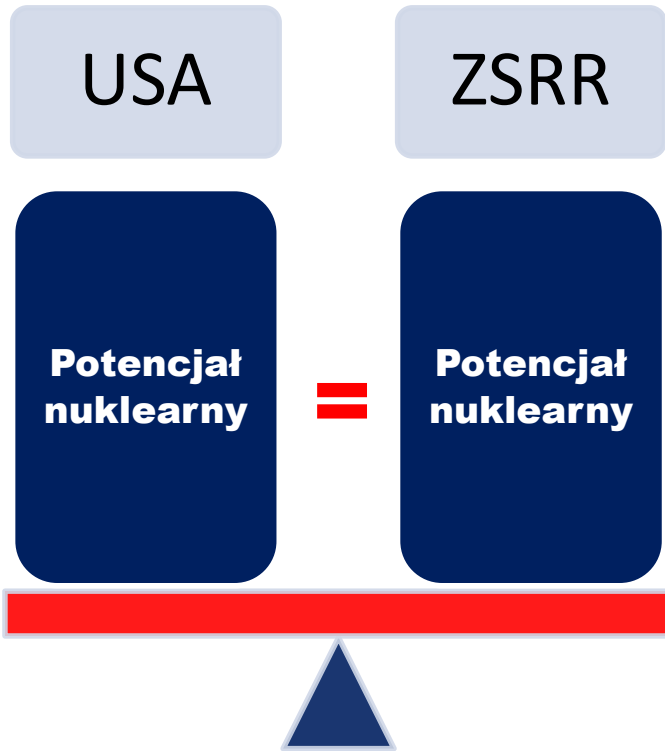
- **Hiroszima (6.08.45) i Nagasaki (9.08.45)**
- **Odstraszenie symetryczne – zasada wzajemnego gwarantowanego zniszczenia**
- **Groźba „zimny nuklearnej” („nuklearnej epoki lodowcowej”)**
- **Kryzys kubański w 1962 r.**

Table 19-1. **Game Theory Matrix of Nuclear Strategies**

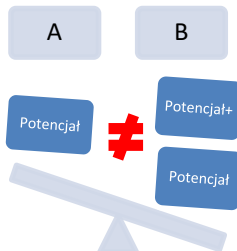
		Soviet Nuclear Strategies	
		Strategy A: First Strike Posture	Strategy B: <u>Second Strike Posture</u>
U.S. Nuclear Strategies	Strategy A: First Strike Posture	Neither side dominates; high risk of escalation	U.S. dominates; unstable balance
	Strategy B: <u>Second Strike Posture</u>	Soviet Union dominates; unstable balance	<u>Stable balance at affordable cost</u>

Wg: R. L. Kugler, Policy Analysis in National Security Affairs: New Methods for a New Era, NDU, Washington, 2006, p. 467

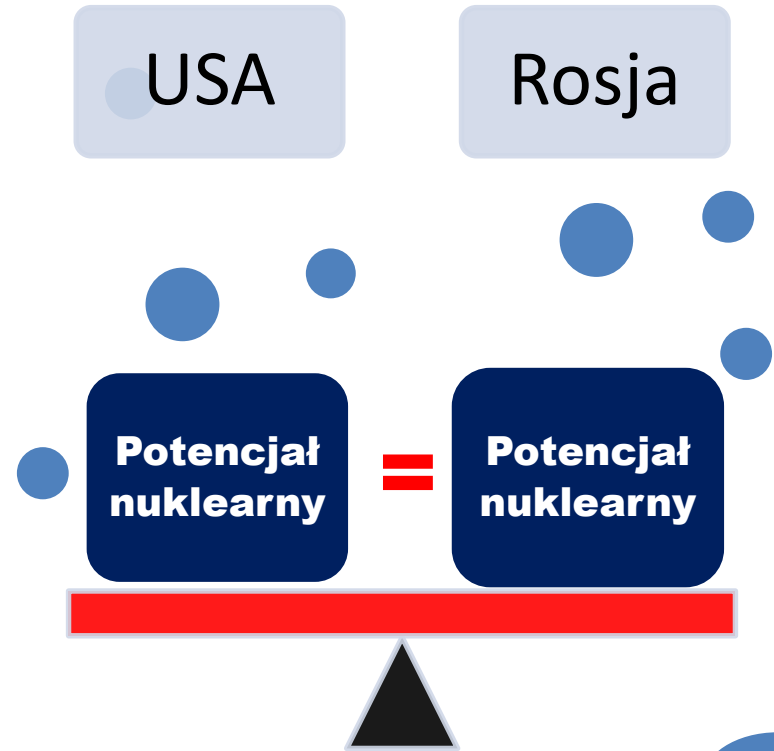
ZIMNA WOJNA (MAD)

Brak równowagi to katastrofa

ERA POZIMNOWOJENNA (MAD + ryzyka asymetryczne)

Asymetryczne podmioty i ryzyka

Figure 1: DOD's Current Planned Strategic Force Structure for Implementing the New Strategic Arms Reduction Treaty, Grouped by the Three Legs of the Strategic Triad

Sea-based strategic deterrent

240 submarine-launched ballistic missiles (deployed strategic delivery vehicle), which are carried on ballistic missile submarines

Ground-based strategic deterrent

400 intercontinental ballistic missiles (deployed strategic delivery vehicle)

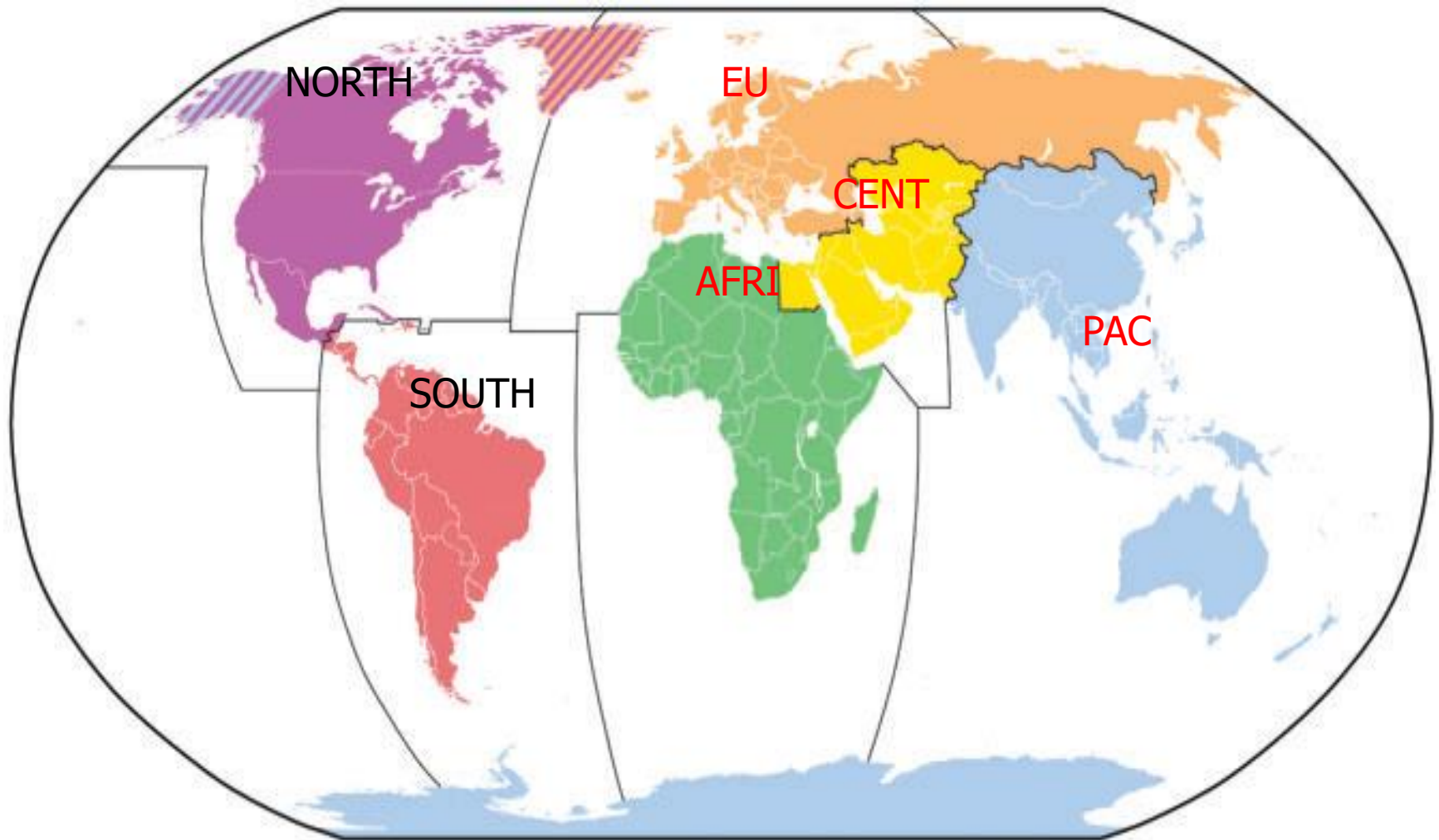
Airborne strategic deterrent

60 heavy bombers (deployed strategic delivery vehicle)

Source: GAO analysis of Department of Defense documents. | GAO-16-740

GEOGRAFICZNE STREFY ODPOWIEDZIALNOŚCI STRATEGICZNYCH DOWÓDZTW USA

USA – nowa strategia hegemonia światowego po 11 września 2001 r.

- **Przed 11 września – hegemon**
- **Szok po 11 września 2001 - nowe koncepcje strategiczne (system strategii narodowych)**
- **Nieadekwatność dotychczasowej strategii odstraszania (MAD) w stosunku do terrorystów i państw zbójceckich**
- **Prewencja i uderzenia uprzedzające w walce z terroryzmem i BMR**
- **Obrona przeciwrakietowa – odpowiedź na asymetryczne zagrożenia rakietowo-nuklearne**

USA – wojny w Afganistanie i w Iraku

▪ Afganistan

- Reakcja operacyjna na 11.09**
- Akceptacja świata, artykuł 5. NATO**
- Błędny cel: budowanie nowego państwa. Problem do dziś**

▪ Irak

- Motywacje i błąd wywiadu**
- Szybkie zwycięstwo wojskowe**
- Trudności pokonfliktowe**
- Wycofanie i ... skutki do dziś złe**

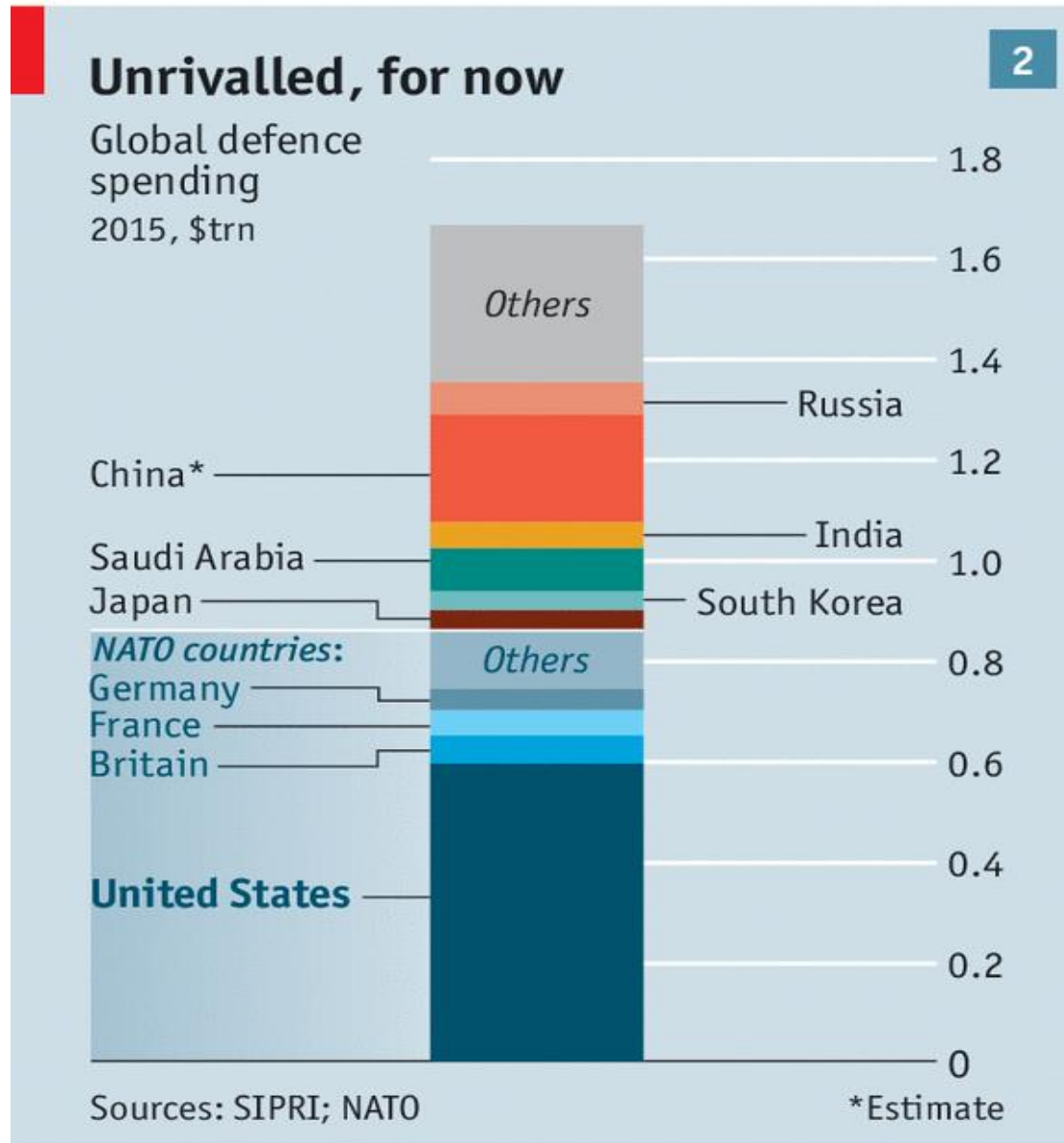
USA – zmiana strategiczna Obamy

- **Anty- Bush**
- **Świat bez broni jądrowej**
- **Reset z Rosją**
- **Korekta obrony przeciwrakietowej**
- **Wycofanie z Iraku, dokończenie Afganistanu**
- **Zwrot ku Azji**
- **Problem „czerwonej linii” wobec Syrii**
- **Krach resetu, powrót do Europy?**
- **Powrót do Iraku**
- **...? Wybory prezydenckie i ...?**

USA za prezydentury D. Trumpa

- **USA wobec Rosji?**
- **USA wobec NATO i UE?**
- **USA wobec Chin?**
- **USA wobec Bliskiego Wschodu?**

Światowe wydatki obronne

ROSJA

Rosja – spadek po ZSRR

- **Jelcyn – poszukiwanie miejsca w nowym porządku strategicznym w latach 90.**
- **Putin/Miedwiediew – kurs na imperium; odrzucenie oferty współpracy ze strony Zachodu**
- **Problem strefy wpływów: Europa Środkowo-Wschodnia**

STRATEGICZNY ZWROT ROSJI

- **Od wystąpienia W. Putina w Monachium (2007r.) po nową doktrynę militarną (2014 r.) i strategię bezpieczeństwa narodowego (2015 r.)**
- **Strategia sankcjonuje i utrwała antyzachodni kurs Rosji (USA, NATO, UE - wyłącznie jako zagrożenia)**
- **Kraje poradzieckie jako strefa wpływów, ich ograniczona suwerenność, możliwość użycia siły przeciwko nim (presja polityczno-strategiczna)**

Rosyjska praktyka strategiczna: testowanie Zachodu

- **Wojna z Gruzją/2008 – test zbrojny**
  - **Ujawnienie słabości**
    - **Słabość strategiczna Gruzji**
    - **Słabość operacyjna armii rosyjskiej**
    - **Słabość polityczna Zachodu**
- **Kryzys gazowy/2009 r. –test ekonomiczny**
  - **Brak solidarności wewnątrz UE**

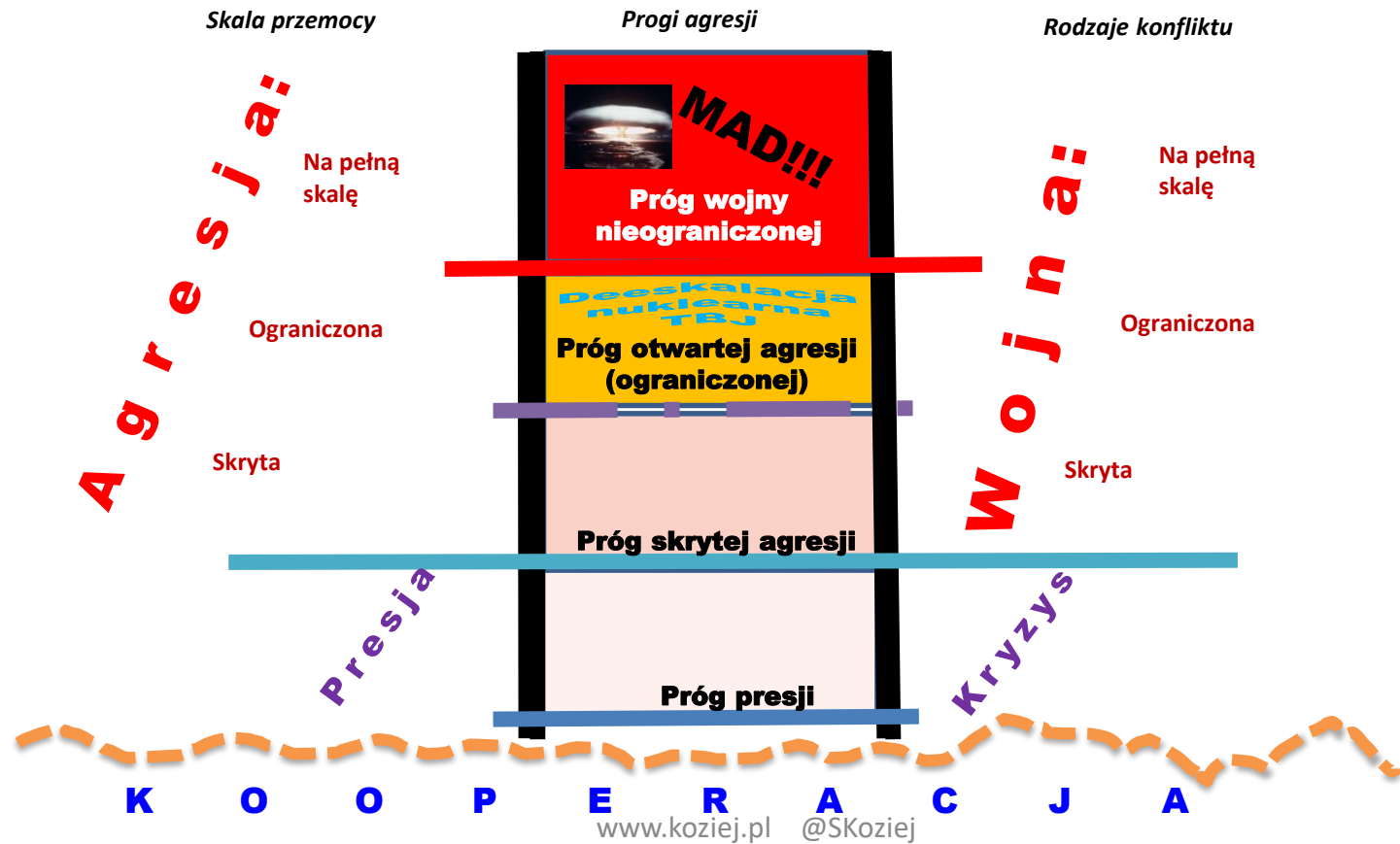
KONFLIKT ROSYJSKO-UKRAIŃSKI

- **Najpoważniejsze od lat wyzwanie dla bezpieczeństwa euroatlantyckiego: koniec ery pozimnowojennej**
- **Struktura kryzysu i prognozy:**
  - **Rewolucja ukraińska (państwo porewolucyjne: stabilne, niestabilne?)**
  - **Agresja rosyjska (cele: minimalistyczny - Krym, ambitny - Ukraina, awanturniczy - Zachód?)**
  - **Reakcja Zachodu (stanowcza, uległa – NATO, UE, USA)**
  - **Scenariusze:**
    - **Nowa zimna wojna?**
    - **Zgnity/gorzki/wstydlivy pokój?**

Rosyjska praktyka strategiczna: wypowiedzenie nowej zimnej wojny

- **Interwencja w **Syrii** - wyzwanie ponadregionalne**
  - **Wykorzystanie słabości USA i Zachodu jako całości**
  - **Utrzymanie baz**
  - **Demonstracja nowoczesnych zdolności wojskowych (rakiety **KALIBR**)**
  - **Rosja – Turcja: wielka niewiadoma**

HYBRYDOWA ZIMNA WOJNA: „stopnie eskalacji”

Jakie perspektywy dla Rosji

- **Rosja, jak ZSRR, nie może przetrwać w dłuższej perspektywie nowej zimnej wojny**
- **Musi szukać zmiany:**
  - **Wykorzystanie szans zewnętrznych (np. zmiany w USA) przez obecne kierownictwo**
  - **Zaplanowana korekta kursu i wystawienie nowego przywództwa**
  - **Wymuszona zmiana wewnętrzna (rewolucja)**

INNIE PODMIOTY PAŃSTWOWE I NIEPAŃSTWOWE

Chiny

- **Tradycyjne balansowanie między celami rozwoju (gromadzenie potencjału narodowego) i bezpieczeństwa (eksploatowanie potencjału)**
- **Pragmatyzm - priorytet dla celów rozwojowych**
- **Ekspansja ekonomiczna i przy pomocy **SOFT POWER**, we własnym interesie, ale nie przeciw USA**
- **Treść założeń strategicznych: pokojowy rozwój, unikanie użycia siły, nieingerencja w sprawy wewnętrzne, obronny charakter strategii wojskowej**
- **Drugie mocarstwo ekonomiczne świata do 2025; największy importer surowców**
- **USA i Tajwan - główne punkty odniesienia**

Inne państwa

- **Francja – ambicje przewodzenia, osłabiona wewnątrz**
- **Wielka Brytania – pragmatyzm, strategia balansowania, kłopoty z BREXITEM**
- **Niemcy – siła gospodarcza, politycznie - w punkcie zwrotnym?**
- **Turcja – mocarstwo regionalne, niepewność**
- **Japonia – jak Niemcy**
- **Pakistan – tykająca bomba nuklearna**
- **Izrael – siła wpływów**

Pozapaństwowe podmioty

- **Dalszy względny (w stosunku do tradycyjnych państw) wzrost siły różnych podmiotów niepaństwowych (organizacje biznesowe, plemienne, religijne, sieci terrorystyczne, kryminalne itp.)**
- **Niektóre państwa mogą nawet być przejmowane i prowadzone przez sieci przestępcze**
- **W niektórych regionach Afryki i Azji Płd. tradycyjnie pojmowane państwa mogą wręcz zanikać z powodu niezdolności rządów do zapewnienia podstawowych potrzeb, w tym bezpieczeństwa**
- ***Global Trends 2025: A Transformed World, November 2008***

DOKTRYNY I PRAKTYKA BEZPIECZEŃSTWA ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH

Strategie organizacji międzynarodowych – ONZ, OBWE

- **ONZ – istota nieefektywności w nowych warunkach: procedury na potrzeby warunków zimnowojennych (prawo weta)**
- **potrzeba i nieudane próby reformy**
- **Nowa ONZ?**
- **OBWE – „miękkie” bezpieczeństwo**

MATRO

ŚRODOWISKO BEZPIECZEŃSTWA EUROTALANTYCKIEGO: ogniska wyzwań i zagrożeń

Wyzwania transatlantyckie:
niepewność co do
USA?

Wyzwania wewnątrz europejskie
(kryzys integracji,
migracje, terroryzm
wewnątrz europejski?)

**Kryzys w Europie
Wschodniej:**
(neoimperialny zwrot
strategiczny Rosji,
rewizjonizm jako cel i
konfrontacja polityczna
jako metoda. To nowa
jakość: kończy
pozimnowojenną erę
kooperacji.
Wojna hybrydowa,
agresja poniżej progu
wojny)

Obszar euroatlantycki

**Kryzys na Bliskim
Wschodzie i Afryce**
(ISIL, migracje.
Brak strategii.
Interwencja Rosji,
Turcja?)

STRUKTURA CYWILNA I WOJSKOWA

**WŁADZE PAŃSTW
CZŁONKOWSKICH**

Stali przedstawiciele
(ambasadorowie)

Przedstawiciele wojskowi
w NATO

Komitet
Planowania
Obronno (DPC)

**RADA
PÓLNOATLANTYCKA
(NAC)**

Grupa
Planowania
Nuklearnego (NPG)

Komitet Wojskowy
(MC)

Komitety podległe
pod NAC, DPC and NPG

**Sekretarz
Generalny**

*Międzynarodowy
Sztab Wojskowy*

Dowództwa Strategiczne

Sztab Międzynarodowy

**Sojusznicze
Dowództwo
Operacyjne**

**Sojusznicze
Dowództwo
Transformacyjne**

Zintegrowana struktura dowódcza

Struktura: Siły zbrojne

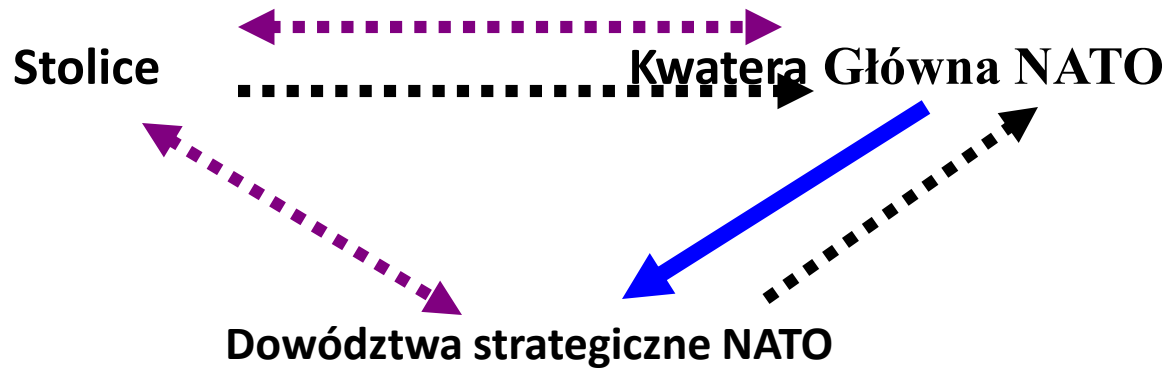
- **wydzielone (dowództwa, część obrony powietrznej, AWACS, niektóre jednostki łączności),**
- **przeznaczone do wydzielenia,**
- **najwyższej gotowości, obniżonej gotowości, mobilizowane**
- **siły ekspedycyjne (NRF) – po 5 dniach na 30 dni i więcej („szpica”)**
- **dowództwa strategiczne – operacyjne i transformacyjne**

Zasady funkcjonowania

- **Permanentne konsultacje polityczne**
- **Procedury konsultacyjne – komitety - rola stolic – zasada konsensusu**
- **Relacje między decyzjami sojuszniczymi i stanowiskami narodowymi**

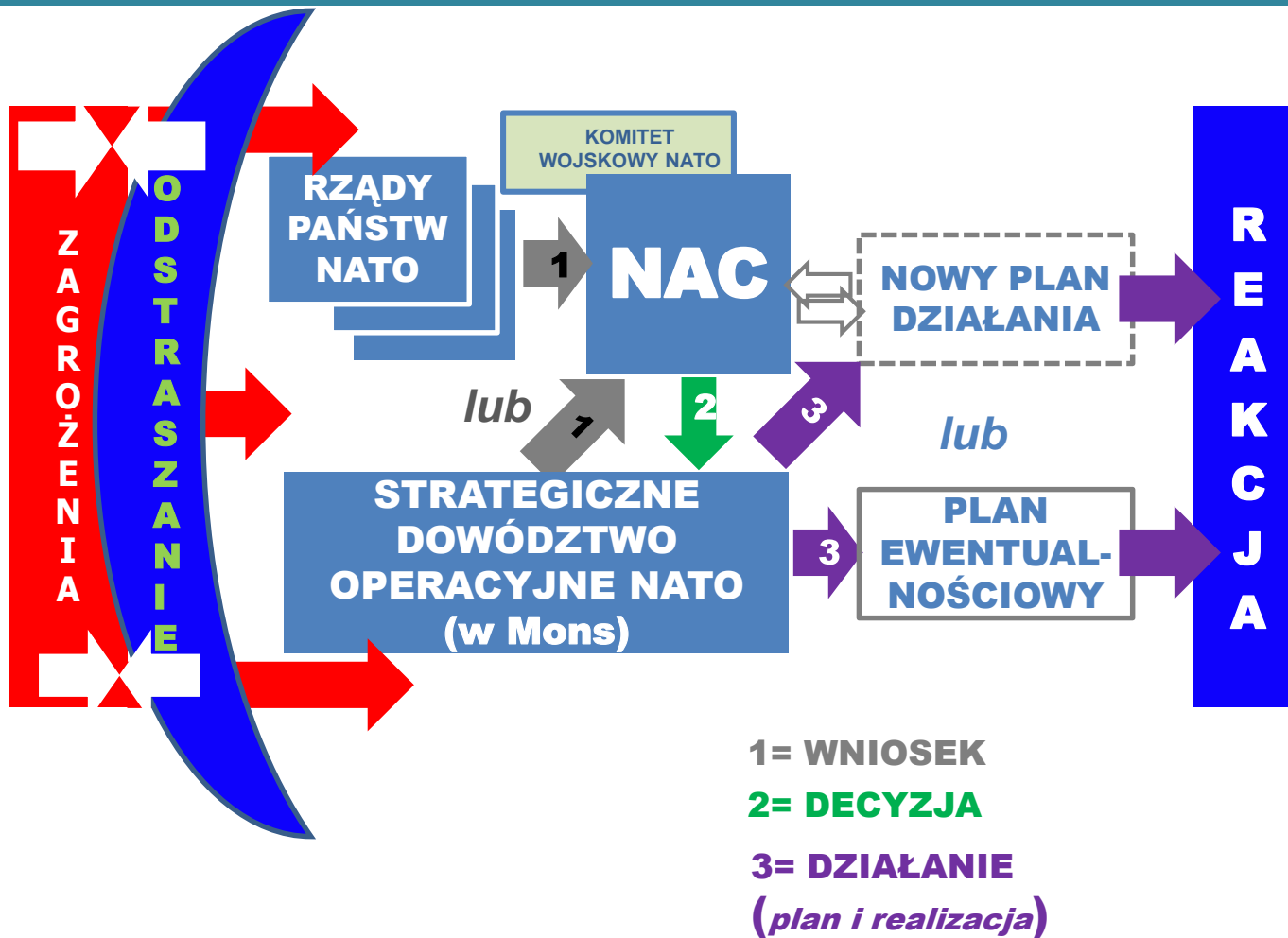
PROCEDURY

- ----- wnioski, propozycje
- ..... konsultacje
- ..... decyzje

– Ciągłe konsultacje w sprawach bieżących (stolice – Kwatera Główna – dowództwa strategiczne)

Mechanizm reagowania NATO

Koncepcje zimnowojenne

- **koncepcja obrony strategicznej obszaru północnoatlantyckiego (rok 1950)**
- **strategia zmasowanego odwetu (połowa lat 50.)**
- **strategia elastycznego reagowania (lata 60.)**

Okres pozimnowojenny (1)

- **Rzym 1991 - nowa koncepcja strategiczna (przełomowa):**
  - **od konfrontacji do współpracy,**
  - **NACC,**
  - **reagowanie kryzysowe,**
  - **elastyczność,**
  - **wielonarodowość sił**

Okres pozimnowojenny (2)

- **1999 – poszerzenie,**
- **Kosovo**
- **2001 – atak na USA,**
Afganistan i art. 5.
- **„Dekada afgańska”**
- **Strategia lizbońska z**
2010 r.

Opcje strategiczne NATO

- **wojna na dużą skalę** - mało prawdopodobna dziś, nie dająca się wykluczyć w przyszłości
- **większe zagrożenie** - **lokalne konflikty i kryzysy**
- **zagrożenia militarne i niemilitarne nowego typu:**
wojna hybrydowa

Strategia nuklearna

- **Cel - polityczny**
- **główna funkcja - odstraszanie**
- **sposób - utrzymywanie w tajemnicy informacji na temat potencjału nuklearnego i zasad użycia go, aby uniemożliwić potencjalnemu agresorowi dokonanie kalkulacji co do charakteru reakcji Sojuszu na agresję militarną**

Potencjał nuklearny

- **USA i WB - realni i pełni dysponenci broni jądrowej (zgodnie z NPT)**
- **obecnie w Europie są tylko bomby grawitacyjne na samolotach DCA**
- **obniżenie stopnia gotowości**

Taktyczna broń jądrowa w Europie

- **Możliwe opcje co do przyszłości TBJ w Europie:**
  - **Kontynuacja:** brak woli do zmiany; korzystny dla Rosji
  - **Redukcja:** wycofanie TBJ z Europy, redukcja ilościowa, likwidacja
  - **Eskalacja:** wzmocnienie polityki deklaratywnej NATO, modernizacja TBJ, poszerzenie „nuclear sharing”

NATO w obliczu nowej, hybrydowej zimnej wojny

**Strategiczny zwrot
ku zadaniom obrony
kolektywnej
i wzmocnienie wschodniej
flanki, podkreślenie roli więzi
transatlantyckich,
odwrócenie negatywnego
trendu redukcji wydatków**

NATO – operacyjna reakcja na zagrożenia rosyjskie

- **Szczyt w Newport 2014: *Readiness Action Plan***
  - **Assurance: patrole powietrzne i morskie oraz zwiększona intensywność ćwiczeń i rotacyjna obecność szkoleniowa wojsk**
  - **Adaptation: 3x powiększone siły reagowania - NRF (do 40 tys.), w tym VJTF ("szpica")**
  - **Podwyższenie gotowości WKP-W**
  - **Rozmieszczenie załączków natowskich struktur integracji dowodzenia i wsparcia**
  - **2% PKB na obronę**

NATO – wzmocniona reakcja na zagrożenia rosyjskie

- **Szczyt w **Warszawie 2016**: dla neutralizowania szantażu oraz odstraszania przed agresją (w tym hybrydową, podprogową):**
  - **realizacja postanowień z Newport (“szpica”, załączki dowództw, Dowództwo WKP-W – doktryna użycia szpicy)**
  - **trwała/strategiczna obecność wojsk („czata” !!! - przekształcenie obecności ćwiczebnej w strategiczną) rotacyjny pobyt wojsk oraz stała infrastruktura...**

NATO – strategiczna reakcja na hybrydową zimną wojnę z Rosją

▪ Bruksela/2017 (?)

- co z USA?,**

- nakłady obronne 2%,**

- tandem NATO+UE,**

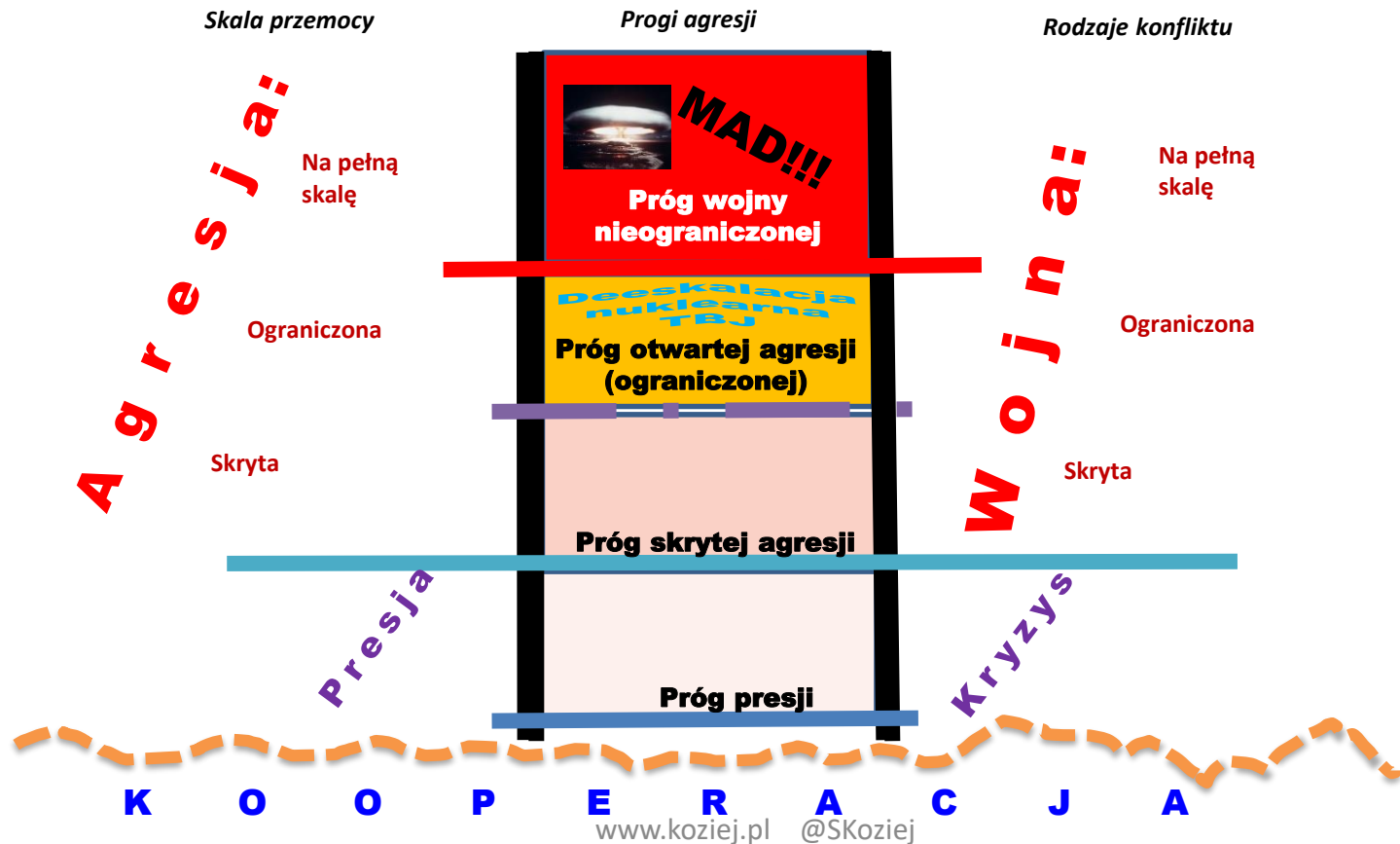
- info/cyber/obrona,**

- nowa koncepcja strategiczna?**

- wobec Rosji: odstraszanie (w tym wzmocnione „nuclear sharing” + dialog**

ODSTRASZANIE SOJUSZNICZE W WARUNKACH HYBRYDOWEJ ZIMNEJ WOJNY

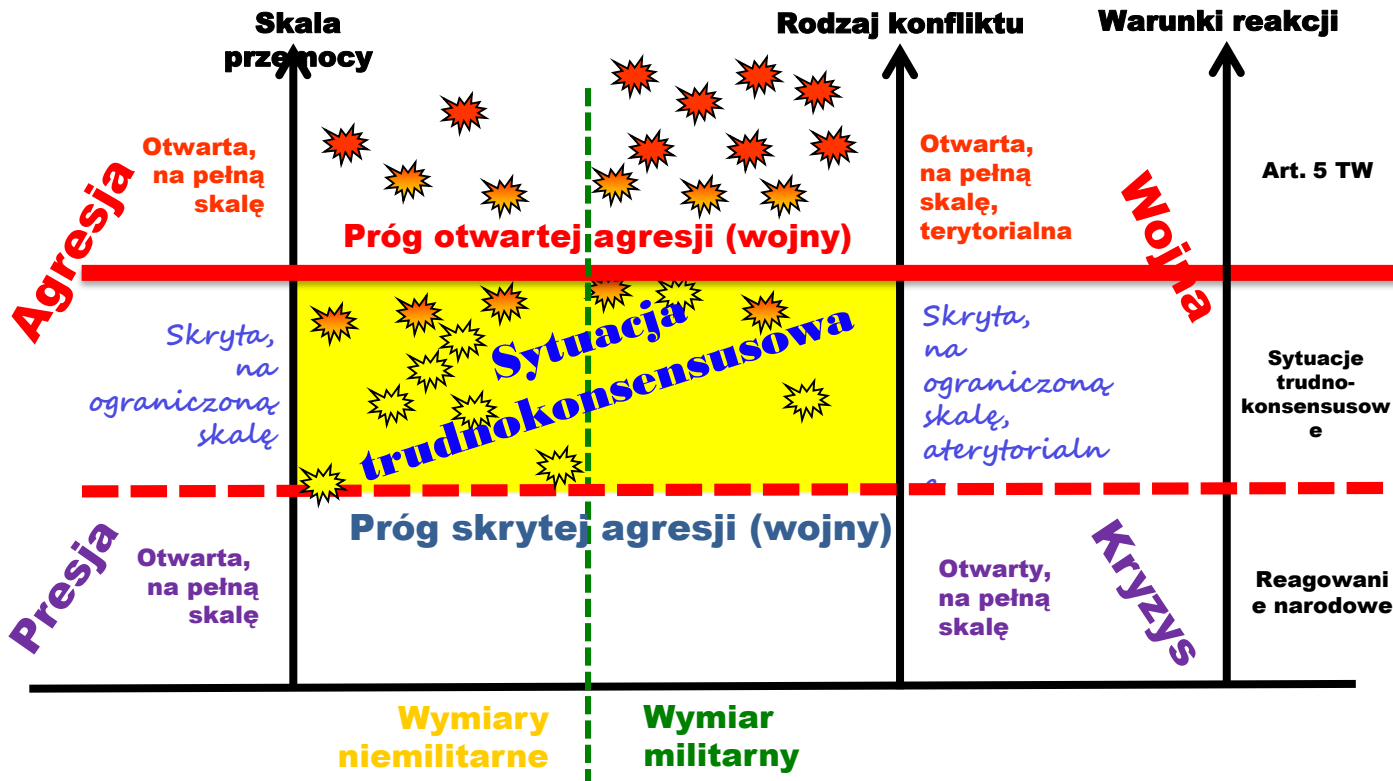
HYBRYDOWA ZIMNA WOJNA: „stopnie eskalacji”

- **Agresywna dyplomacja (coercive diplomacy)**
- **Wojna informacyjna – dezinformacja, propaganda, media, media społecznościowe ...**
- **Cyberkonfrontacje – cyberdywersja, groźba cyberwojny**
- **Szantaż ekonomiczny (np. energetyczny, sankcje)**
- **Manewry wojskowe**
- **Prowokacyjne incydenty wojskowe**
- **Wojny zastępcze (proxy wars)**

AGRESJA PONIŻEJ PROGU WOJNY: sytuacja trudnokonsensusowa

Agresja ograniczona pod parasolem TAKTYCZNEJ BRONI NUKLEARNEJ

www.koziej.pl @SKoziej

Wojna na pełną skalę

- **Bardzo mało prawdopodobna.**
Bezpiecznikiem jest nuklearna zasada MAD (zasada wzajemnego gwarantowanego zniszczenia)
- **Nie można jej jednak zupełnie wykluczyć: może być następstwem niekontrolowanej eskalacji („wymknięcia się spod kontroli”) wojny ograniczonej, dywersji cybernetycznej „strony trzeciej” w systemach kierowania bronią jądrową, awarii technicznej lub błędu ludzkiego**

www.koziej.pl @SKoziej

Potrzeba adekwatnej strategii i potencjału odstraszania

- **Jak w klasycznej zimnej wojnie XX wieku warunkiem utrzymania konfrontacji na poziomie poniżej gorącej wojny jest równowaga odstraszania**
- **Dzisiaj takiej równowagi brak. Rosja ma przewagę w hybrydowej zimnej wojnie i istnieje spore ryzyko przekształcenia się jej w gorącą**
- **Stąd wynika konieczność zbudowania przez Zachód (NATO+UE) adekwatnej strategii i potencjału odstraszania**

Kwadryga odstraszania

SIŁY NUKLEARNE: strategiczne – doktryna MAD, taktyczna broń jądrowa w Europie – wzmocniony program „nuclear sharing”)

SIŁY KONWENCJONALNE: wysunięta obecność („czata”), siły reagowania (w tym „szpica” – z doktryną uprzedzającego rozwinięcia), siły wzmocnienia (plany ewentualnościowe i weryfikujące je manewry)

Odstraszanie w warunkach hybrydowej zimnej wojny

POTENCJAŁ INFORMACYJNY: konieczność zbudowania strategii i potencjału walki informacyjnej (system komunikacji strategicznej, cyberobrona: współpraca NATO-UE)

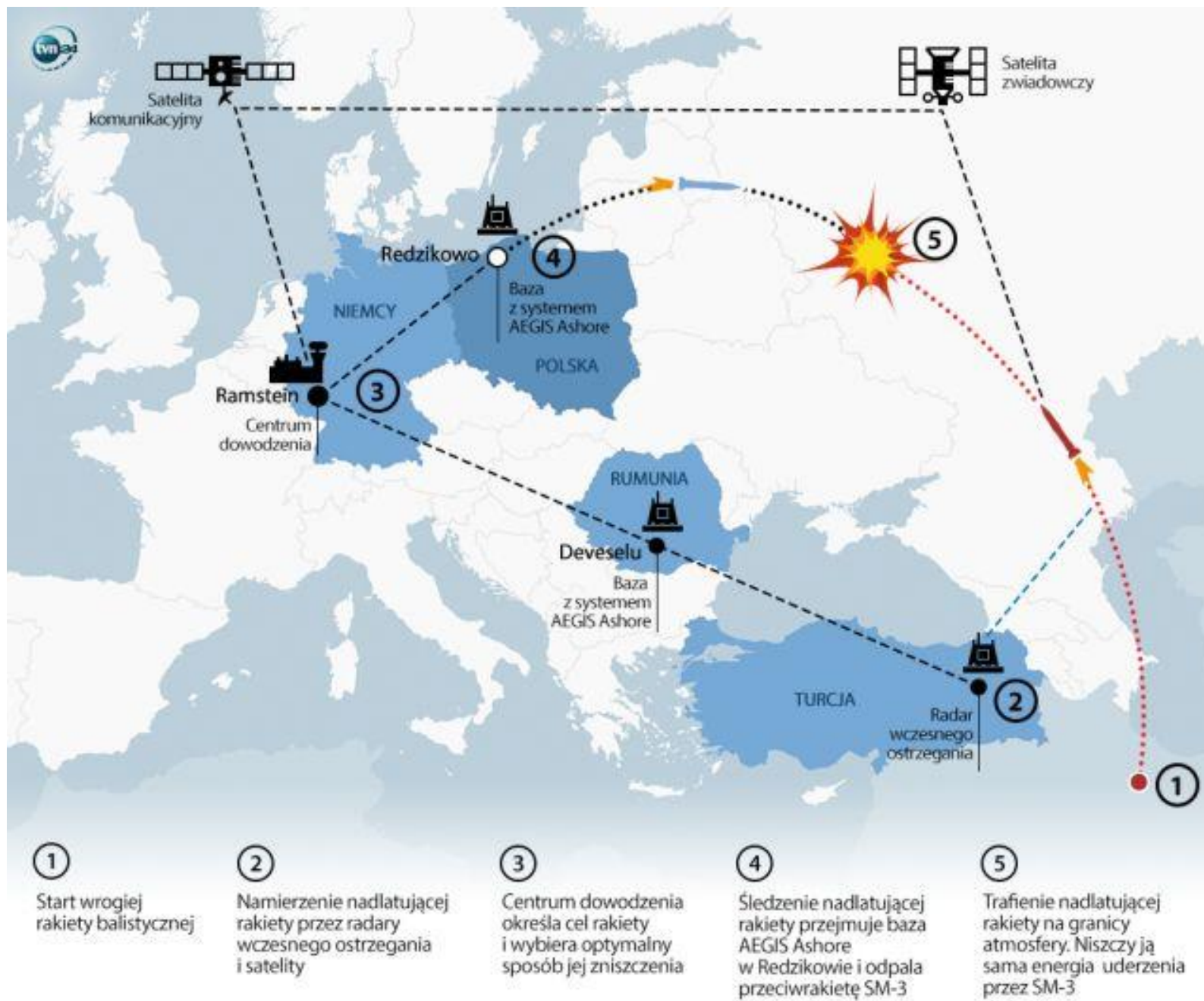
ODPORNOŚĆ STRATEGICZNA : obrona powietrzna, w tym p/rakietowa (zdolności A2/AD); operacyjne przygotowanie terytorium; ochrona i obrona ważnych obiektów infrastruktury krytycznej; potencjał mobilizacyjny; przygotowanie państwa podziemnego, w tym zbrojnego oporu/dywersji, na terytoriach okupowanych; system ochrony ludności w warunkach wojny; powszechna edukacja w sprawach bezpieczeństwa

Nuclear Sharing

Program NATO wspólnego używania broni jądrowej przez USA i europejskich sojuszników niemających własnych arsenałów odstraszania nuklearnego

Państwo gospodarz rozmieszczenia bomb jądrowych USA	Baza sił powietrznych	Liczba bomb jądrowych USA	Samoloty państwa gospodarza zdolne przenosić bomby jądrowe USA	
			obecnie	planowana nowa generacja
 BELGIA	Kleine Brogel	10–20	F-16 koniec żywotności w latach 2023–2031	decyzja niepodjęta
 HOLANDIA	Volkel	10–20	F-16	F-35
 WŁOCHY	Aviano	w przybliżeniu 50	Tornado	F-35
	Ghedi	20–40		
 NIEMCY	Büchel	20 lub więcej	Tornado do 2020 roku	po 2020 roku brak – Tornada będą zastąpione Tajfunami bez zdolności przenoszenia bomb jądrowych USA
 TURCJA	Incirlik	50–90	F-16	F-35
RAZEM	5 państw 6 baz	160–240 bomb – najbardziej prawdopodobnie 180		

CYBERBEZPIECZEŃSTWO W RAMACH NATO

- Cyberobrona jest **częścią obrony kolektywnej** na podstawie art.5. tak, jak obrona lądzie morzu i w powietrzu (szczyt w Warszawie)
- NATO uznaje, że **prawo międzynarodowe** stosuje się również odpowiednio do cyberprzestrzeni (Podręcznik „talliński” z 2013r.).
- NATO odpowiada za **ochronę własnych sieci** informatycznych oraz koordynację wysiłków narodowych, a także rozwój edukacji i ćwiczeń w zakresie cyberobrony.
- **Państwa sojusznice** zobowiązały się do ochrony swoich sieci, wymiany informacji oraz wzajemnego wsparcia w zakresie cyberobrony (zapobieganie, powstrzymywanie, likwidacja skutków cyberataków), a także rozwijania swoich zdolności kompatybilnych w NATO (Warszawa).
- NATO podpisało **porozumienie o cyber-współpracy z UE (TANDEM)**

UNIA EUROPEJSKA

ŚRODOWISKO BEZPIECZEŃSTWA UE/NATO: OGNISKA WYZWAŃ I ZAGROZEŃ

Wyzwania transatlantyckie:
niepewność co do USA,
izolacjonizm?

Obszar euroatlantycki

Wyzwania wewnątrz europejskie
(kryzys integracji,
słabość przywództwa,
migracje, terroryzm
wewnątrz europejski?)

**Kryzys na Bliskim
Wschodzie i
Afryce**
ISIL, migracje.
Brak strategii.
Interwencja Rosji,
Turcja?)

**Kryzys w Europie
Wschodniej:** (neoimperialny
zwrot strategiczny Rosji,
nowa jakość strategiczna
– koniec ery
pozimnowojennej.
Wojna hybrydowa,
agresja poniżej progu wojny)

Strategia bezpieczeństwa UE z 2003 r. - Środowisko bezpieczeństwa

- **UE - podmiot globalny !!**
- **agresja na dużą skalę na państwo UE - nieprawdopodobna (??)**
- **zagrożenia – ocena zbliżona do oceny amerykańskiej po 11.09**
  - **terroryzm - Europa bazą i obiektem**
  - **BMR i technologie raketowe, ryzyko dla Europy**
  - **państwa upadłe, przestępczość**

Traktat lizboński

- **Zasada consensusu w sprawach bezpieczeństwa i obrony**
- **Wykonawstwo – może powierzyć grupie państw**
- **Klauzula solidarności**
- **Obowiązek pomocy i wsparcia w razie agresji – zgodnie z Kartą NZ i innymi zobowiązaniami (NATO) – ale to nie wspólna obrona!!**
- **Europejska Agencja Obrony**

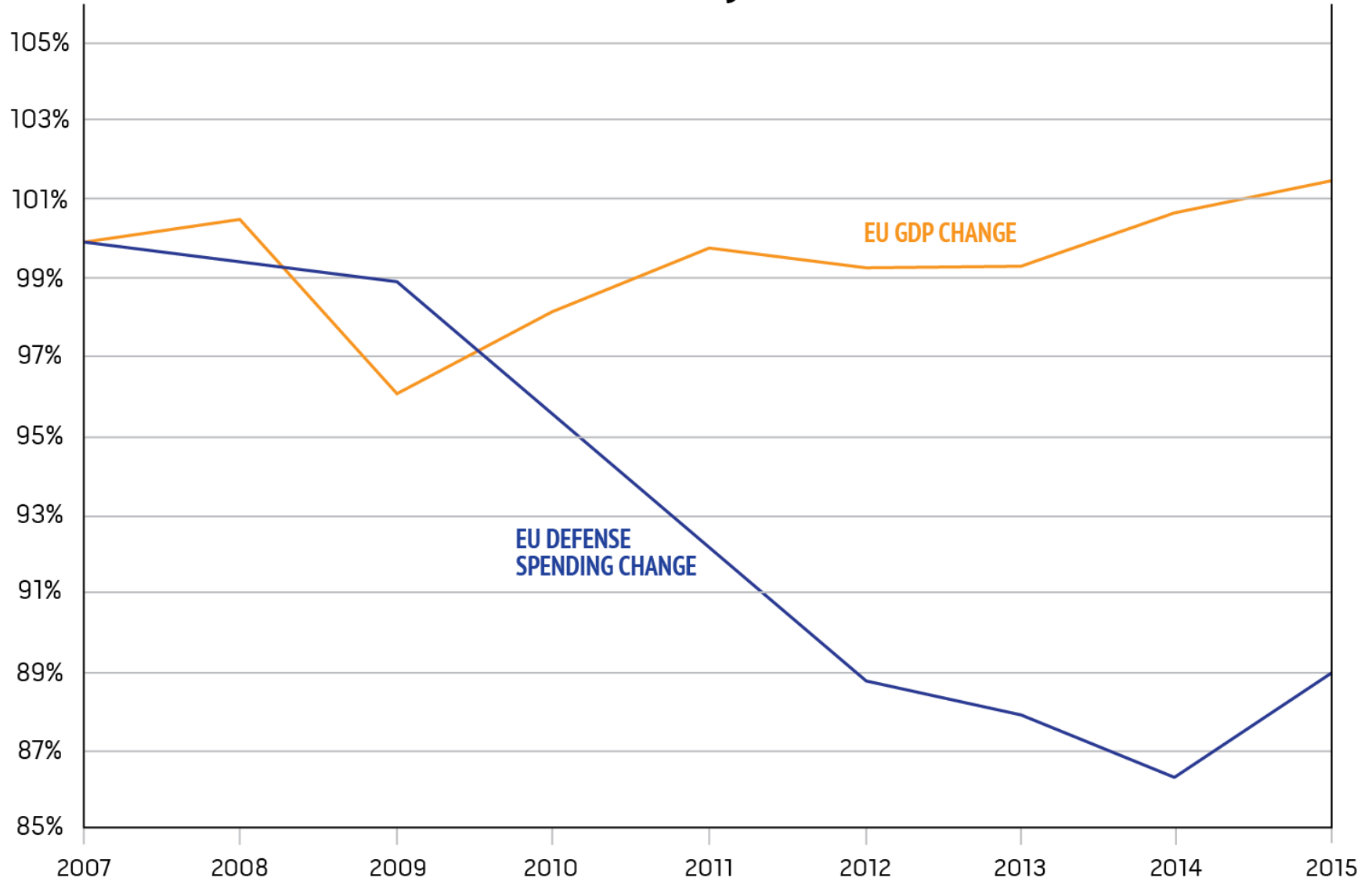
Współpraca strukturalna

- **Państwa członkowskie, które spełniają wyższe kryteria w zakresie potencjału wojskowego oraz zamierzają przyjąć większe zobowiązania wojskowe z uwagi na najbardziej wymagające misje, mogą ustanowić **współpracę strukturalną****

Wspólna obrona

- **Docelowo = wspólna obrona, jeśli tak postanowi Rada Europejska.**
- **Do tego czasu możliwe bliższe (wzmocnione) współdziałanie obronne części członków (wzajemna pomoc wojskowa i cywilna w razie agresji bezpośredniej)**
- **Państwa te na co dzień realizują tzw. współpracę strukturalną**

EU Economic & Security Trends, 2007–2015

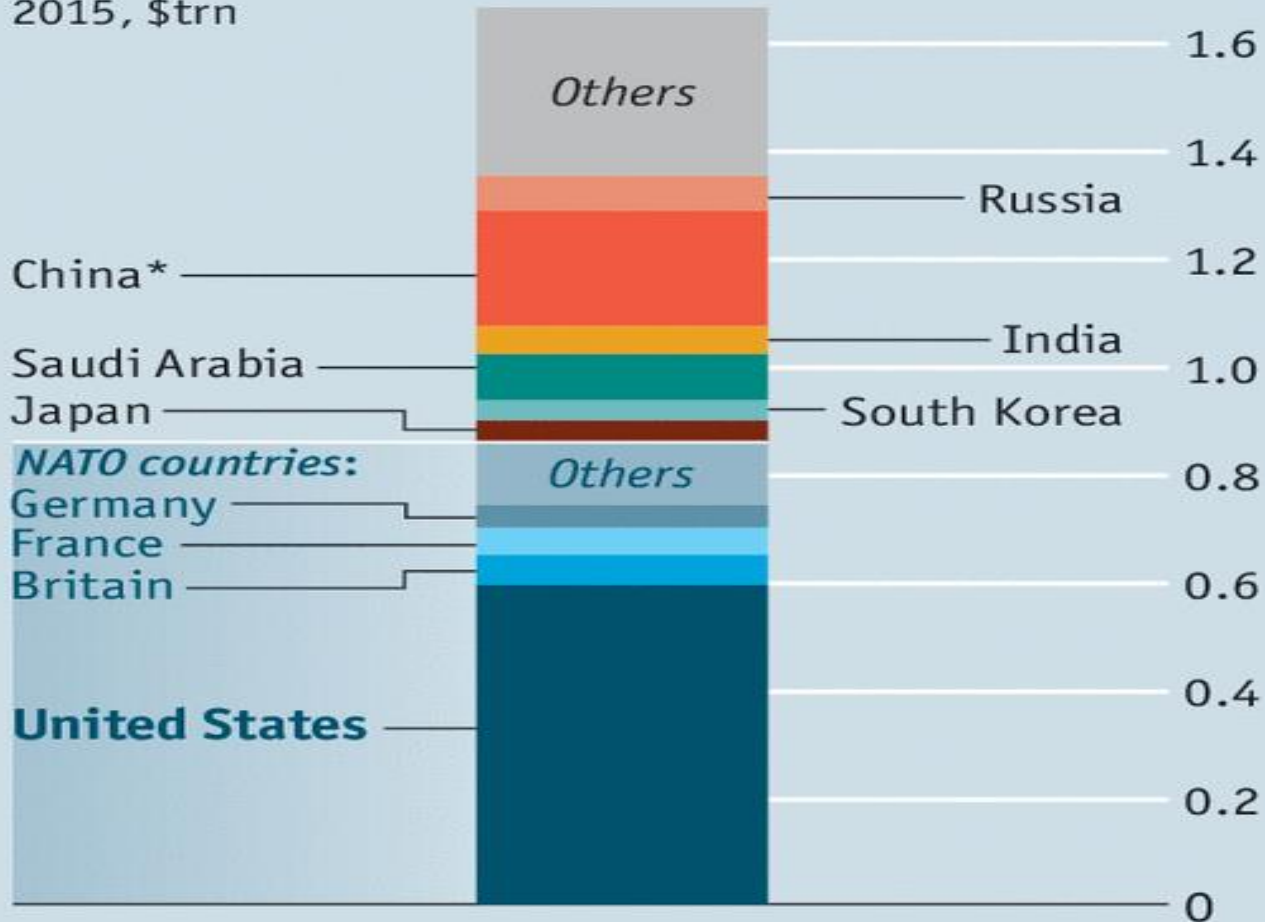

Światowe wydatki obronne

Unrivalled, for now

2

Global defence spending
2015, \$trn

Sources: SIPRI; NATO

*Estimate

Globalna Strategia WPZiB UE z 2016 r.

Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe

A Global Strategy for the
European Union's Foreign And Security Policy

- **MISJA:** promowanie pokoju, zapewnianie bezpieczeństwa i dobrobytu oraz budowanie ładu globalnego
- **PRIORYTETY:** bezpieczeństwo UE, odporność na pld. i wsch., podejście zintegrowane, kooperatywne łądy regionalne, ład globalny
- **WARUNKI SKUTECZNOŚCI:** wiarygodność, zdecydowanie, spójność
- **DALSZE KROKI:** nowelizacja strategii sektorowych, przeglądy strategii globalnej

Shared Vision, Common Action:
A Stronger Europe

A Global Strategy for the
European Union's Foreign And Security Policy

Interesy i zasady

The European Union will **promote peace and guarantee the security** of its citizens and territory. Internal and external security are ever more intertwined: our security at home depends on peace beyond our borders.

The EU will advance the **prosperity of its people**.

The EU will promote a **rules-based global order**.

We will be guided by clear principles.

In a more complex world, we must stand **united**.

In a more connected world, the EU will **engage with others**.

In a more contested world, the EU will be guided by a strong sense of **responsibility**. We will engage responsibly across Europe and the surrounding regions to the east and south.

The EU will be a responsible global stakeholder, but **responsibility must be shared**.

Priorytety działań zewnętrznych UE

The Security of our Union.

State and Societal Resilience to our East and South.

An Integrated Approach to Conflicts.

Cooperative Regional Orders.

Global Governance for the 21st Century.

Warunki skutecznego wdrażania strategii

To fulfil our goals, we must collectively invest in a credible, responsive and joined-up Union.

A Credible Union... The EU's credibility hinges on our unity, on our many achievements, our enduring power of attraction, the effectiveness and consistency of our policies, and adherence to our values.... Member States remain sovereign in their defence decisions: nevertheless, to acquire and maintain many of these capabilities, defence cooperation must become the norm.

A Responsive Union. Our diplomatic action must be fully grounded in the Lisbon Treaty. The Common Security and Defence Policy must become more responsive. Enhanced cooperation between Member States should be explored, and might lead to a more structured form of cooperation, making full use of the Lisbon Treaty's potential. Development policy also needs to become more flexible and aligned with our strategic priorities.

A Joined-up Union. We must become more joined up across our external policies, between Member States and EU institutions, and between the internal and external dimensions of our policies.

The Way Ahead

- **Nowelizacja istniejących strategii sektorowych oraz opracowywanie nowych**
- **Okresowe przeglądy Strategii Globalnej, z udziałem Rady, Komisji i Parlamentu**
- **Gotowość uruchomienia nowej refleksji strategicznej, jeśli wystąpi taka potrzeba**

IMPLEMENTATION PLAN ON SECURITY AND DEFENCE:

Level of ambitions

- **Responding to external conflicts and crises** (*cywilne i wojskowe reagowanie kryzysowe*)
- **Building the capacities of partners** (*misje szkoleniowo-doradcze w sektorze bezpieczeństwa*)
- **Protecting the Union and its citizens** (*ochrona i odporność państw i obywateli na różnorodne zagrożenia*)

EUROPEAN DEFENCE ACTION PLAN

(Propozycja Komisji Europejskiej, 30.11.2016)

- **Launching a European Defence Fund**
  - **„Research window” (unijne, wspólne projekty badawcze)**
  - **„Capability window” (współpraca przemysłowa: dwa poziomy – dla wszystkich i dla chętnych)**
- **Fostering investments in defence supply chains (inwestycje, innowacje...)**
- **Reinforcing the single market for defence (otwartość, konkurencyjność rynku ...)**

UNIA EUROPEJSKA: perspektywa

- **Wspólna obrona (EUO): docelowo tak, jeśli tak postanowi Rada Europejska. Teraz możliwe bliższe (wzmocnione) współdziałanie obronne części członków (wzajemna pomoc wojskowa i cywilna w razie agresji bezpośredniej) - państwa te na co dzień realizują tzw. współpracę strukturalną (*Strategia Globalna to akcentuje*)**
- **W sumie:**
  - **NATO- bis? – NIE;** *chyba że NATO miałyby się rozpadać!!!*
  - **UE dwóch kręgów (prędkości, poziomów)? – RYZYKO;** *dlatego potrzeba przyjęcia strategii/doktryny CSDP*
  - **Tandem NATO/UE? – TAK;** *rozwiązanie optymalne!*

Misja strategiczna UE – jako synteza interesów narodowych państw członkowskich

Interesy państw członkowskich i stosunek do nich innych państw (partnerów, sojuszników):

- **Wspólne (akceptowane)** – wszyscy są gotowi uczestniczyć w we wsparciu ich realizacji (ubezpieczane wspólnotowo);
- **Niesprzeczne (tolerowane)** – nikt nie zgłasza wobec nich sprzeciwu, ale też nie deklaruje z góry udziału w zabezpieczeniu ich realizacji (w razie potrzeby – koalicja ad hoc);

Katalog (pakiet) wspólnych i niesprzecznych interesów państw członkowskich, czyli:

Misja UE w dziedzinie bezpieczeństwa

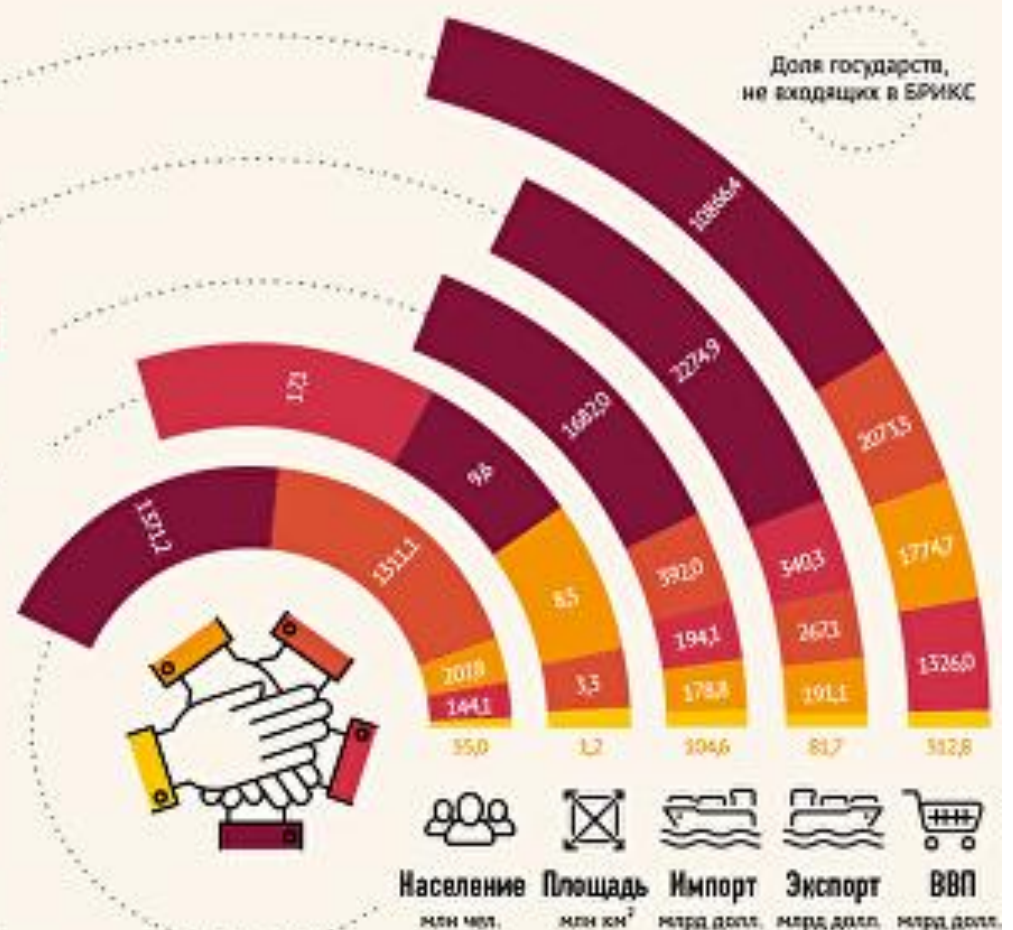
-
- **Sprzeczne (odrzucone)** – **nie uwzględniane we wspólnej misji bezpieczeństwa.**

STRATEGIE INNYYCH PODMIOTÓW

BRICS

БРИКС (англ. BRICS – сокращение от Brazil, Russia, India, China, South Africa) группа из пяти быстроразвивающихся стран: Бразилии, России, Индии, КНР и ЮАР. Перед включением ЮАР в 2010 году была известна как БРИК

Organizacje euroazjatyckie

- **Wspólnota Niepodległych Państw (rosyjski odpowiednik UE?)**
- **Organizacja Traktatu o Kolektywnym Bezpieczeństwie (rosyjski odpowiednik NATO?)**
- **Szanghajska Organizacja Współpracy**

Futurologia?

Strategia bezpieczeństwa międzyplanetarnego?

- www.koziej.pl
- @Skoziej